

OKURYAZARLIK

Okuryazarlık, temel insan haklarından biridir ve hayat boyu öğrenmenin temelini oluşturur. Bireyleri, aileleri ve toplumları güçlendirir ve yaşam kalitesini yükseltir. “Çarpan etkisi” sayesinde okuryazarlık, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına; çocuk ölümlerinin azaltılmasına, nüfus büyümesinin kontrol altına alınmasına; cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir kalkınma, barış ve demokrasinin sağlanmasına yardımcı olur.

Bugünün hızla değişen, sosyal ve politik katılımın hem fiziksel hem de sanal olarak yer aldığı bilgi temelli toplumlarında, temel okuryazarlık becerilerinin edinimi ve bu becerilerin hayat boyu uygulanması ve geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

1946’da kuruluşundan bu yana, UNESCO evrensel okuryazarlığı oluşturma çalışmalarının ön saflarında yer almaktadır.

UNESCO’nun bugünkü politikası, okuryazarlığın ve okuryazar çevrelerin hayat boyu öğrenmenin bütünsel bir parçası olarak gelişimini desteklemek ve okuryazarlığı ulusal ve uluslararası gündemde tutmaktır. Kurum, dünya çapındaki okuryazarlık programları yoluyla, okuryazar bir dünyanın vizyonunu yaymak adına ülkelerle ve paydaşlarla çalışır.

UNESCO’nun okuryazarlığa yönelik hedefleri: Erken çocukluk bakımı ve eğitim yoluyla güçlü temeller kurmak; tüm çocuklar için nitelikli eğitim sağlamak; gençler ve temel okuryazarlık becerilerinden yoksun yetişkinler için okuryazarlık programlarını artırmak ve okuryazar çevreler geliştirmektir.

Dünyanın okuryazar olmayan büyük bir kısmını kadınların oluşturması sebebiyle, UNESCO “Kadın ve Kız Çocuklarının Eğitimi için Evrensel Ortaklık” gibi hedeflenen girişimleri desteklemektedir.

UNESCO, evrensel okuryazarlık derecelerini UNESCO İstatistik Kurumu (UIS), Herkes için Eğitim Küresel İzleme Raporu (EFA Global Monitoring Report) ve bölgesel değerlendirme programları (RAMAA, SACMEC ve LLECE gibi) yoluyla gözlemlemektedir.

UNESCO, iki proje yardımıyla, açık eğitim kaynakları belleği oluşturmakta ve ülkeleri okuryazarlık programlarını hızlandırmak için etkili uygulamalar geliştirmeye teşvik etmektedir.

<http://en.unesco.org/themes/literacy-all> adresinden alınarak Türkçeleştirilmiştir.